

Wij moeten verder gaan, vrede is nog niet in zicht

door **Judith Belinfante**

Welkom beste mensen, hier in de Uilenburgersjoel voor de eerste bijeenkomst van Joden Zeggen Nee

Wij zijn blij u te kunnen ontvangen op een plek die typerend was voor de joodse gemeenschap van Amsterdam tot het begin van de 20ste eeuw. We zijn in het armste deel van de jodenbuurt. Hier kon niemand het zich permitteren om lid te zijn van de officiële joodse gemeente, te duur. Hier waren huissjoeltjes, gebedsruimtes, vele vele verenigingen om met minimale bedragen te sparen, de manier van arme mensen het hoofd boven water te houden en elkaar te helpen. Niet het officiële jodendom van de grote synagogen, van de regels van Tora en Talmud, was hier bepalend maar het dagelijks haalbare jodendom, waarin onderlinge solidariteit de armoede dragelijk maakte.

En zo voelt Joden Zeggen Nee voor ons nu ook. In Nederland beschouwen volgens een bevolkingsonderzoek van JMW uit 2025 35.000 mensen zich als Joods en hebben 30.000 mensen een Joodse achtergrond, zodat 65.000 mensen Joodse wortels hebben. 20% daarvan, 13.000 identificeert zichzelf als traditioneel of orthodox. Er is dus niet veel veranderd, ook nu is 80% van de joden geen lid van een synagoge.

7 oktober 2023, de dag waarop Hamas in Zuid Israël binnenviel, was een schok voor ons allemaal. Een paar dagen later dronk ik thee met Victor Halberstadt. Uitkijkend over de Amstel bekenden wij elkaar hoe bang we waren geworden door dit onverwachte geweld, en hoe we dat anderen niet zouden durven zeggen. Het duurde ruim 15 maanden voor ik de moed had om naar buiten te treden. En het kwam omdat ik bij het zien een foto van een klein mager Palestijns kindje, ineens moest denken aan mijn onderduikfamilie in de Schilderwijk in Den Haag, die ondanks alle gevaren besloten hadden voor een verwaarloosde Joodse baby te zorgen. Daarom leef ik nog. En als zij zo moedig konden zijn, dan moest ik dat toch ook kunnen ?

En zo met 7 andere initiatiefnemers ontstond Joden Zeggen Nee. Wij hebben u niets gevraagd over uw Joodse identiteit of achtergrond, wij hebben u gevraagd mee te willen doen aan een Joods protest tegen het handelen van de regering

Netanyahu dat wij moreel buiten onze Joodse cultuur vinden staan. Net als onze voorouders hier in de Uilenburgersjoel hebben u en wij onze eigen keuze willen maken. En voor die keuze zijn we u dankbaar. Wij waren de eerste Joodse groep die protesteerde, internationaal volgden er later meer.

Want wij zijn voor de staat Israël als een veilig thuishaven voor alle Joden, maar wij zijn tegen de politiek van de rechts radicale regering Netanyahu evenzeer als tegen de terroristische organisatie Hamas, omdat in onze ogen de Gaza Oorlog met inmiddels meer dan 67.000 doden, Israël in gevaar brengt evenals de band tussen Israël en de diaspora.

Want hoezeer snakken wij niet allemaal naar het moment waarop we onze naam kunnen veranderen in Joden Zeggen Ja voor een veilig en vredig Israël dat in harmonie leeft met dat andere volk, de Palestijnen dat al eeuwen op dezelfde grond woont en werkt. Helaas hebben de afgelopen dagen laten zien dat de met veel pracht en praal in een paar uur aangekondigde vrede nog lang geen vrede is. Een vredesproces is een moeizaam proces tussen twee vijandige partijen en vraagt moed, tijd, gemeenschappelijk geloof in de noodzaak van die vrede, dat leert de geschiedenis. Daar is nog geen sprake van.

Wij moeten dus wel verder gaan. De strijd is nog niet voorbij. Voor ons is er geen verschil tussen gebonden of ongebonden Joden, maar tussen die Joden die wel en niet zien dat voor een veilige Joodse toekomst aan deze strijd een eind moet komen. Want we zien groeiende eenzaamheid en angst in de Joodse gemeenschap in een Nederlandse samenleving waarin meer en meer mensen Israël veroordelen, antisemitisme toeneemt. En zo ontstaat net als vroeger de behoefte gelijkgestemden te ontmoeten. Het vormen van een gemeenschap waarin we onze zorgen en angsten kunnen delen en oplossingen kunnen zien van de jongere generatie hier en in Israël, is de tweede grote opgave waarvoor we ons gesteld zien.

Dit geeft ons, de 8 initiatiefnemers, een nieuwe taak. Tot nu toe hebben wij ons geconcentreerd op stille diplomatie, meelopen in demonstraties, verbinding zoeken in binnen- en buitenland, het ontwikkelen van een website en het verzenden van een Nieuwsbrief. Vanaf volgende week gaan wij ons beraden over deze verdere ontwikkelingen, naast wat we natuurlijk blijven doen, gevoed door twee Hebreeuwse woorden: Hatikwa, hoop en Sjalom, vrede.